

TELEGRAFUL ROMÂN

Nr. 36. ANUL XIV.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: joi'a și Duminec'a. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la espeditură foiei pe afara la c. r. poste, cu bani ga'ta prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

tru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu, in 8/20 Maiu 1866.

Evenimente politice.

Săbiu 7 Maiu.

In nr. 34 alu foiei noastre amu mentiunatu si noi dupa „Wanderer” despre o calatoria a Cancelariului Ungariei la Pest'a si despre misiunea ei. Diuarele mai prospete ne spunu acum, ca calatori'a aceea aru fi avutu de scopu si o solicitare a lucrărilor comitetelor dietali, cu deosebire, în cătu privescu afacerile comune. „Zkt” ne asigura, ca silintiele cancelariului nu putura fi încoronate tocm'a de succesulu doritu. O alta versiune vedemu in o corespundintia din Pest'a tramisa la „Allg. Ztg.” si reproducu de „W. Ztg.”, in carea se insemna liniamentele principali ale afacerilor comune. Insemnatatea acestei versiuni ne face că sa o punemu sub ochii publiculu nostru ce-va mai pre largu, mai la vale. — Comitulu pentru cestiunea nationalitatiloru cetimu ca s'a constituitu deja si ca presedintele este Paulu de Somsich. O corespundintia a diuariulu Zkt datata din 13 Maiu n. referindu despre cestiunea nationalitatiloru, dice, ca comitetulu respectivu au otăritu in siedintia d'antăiu a insarcina unu subcomitetu, cu adunarea materialulu privitoriu la acesta cestiune, de ori ce natura, si apoi cu darea parerei in privintia acest'a. Dupa acest'a apoi se va apuca comitetulu de proiectulu de lege. — Despre clubulu serbescu si romanescu vorbindu aceea foia spune, ca ambe cluburile suntu ga'ta cu elaboratele loru in privintia cestiunei nationalitatiloru si ca amendoune consuna in punctele esentiale. Mai adauge in fine, ca cluburile mentiunate au de cugetu a tine o conferintia mestecata, cu scopu, că încatu va fi cu putintia, sa se unesca spre a face impreuna un'a si aceeasi propunere.

Din Viena ne aduce Presse scirea colportata despre o schimbare noua in ministeriu. De astadata e vorb'a despre intrarea principelui Carlos de Auersperg si esirea lui Eszterházi.

La mai multe ocaziuni amu mentiunatu despre manifestatiuni patriotice in diferitele parti ale monarchiei. Diuarele din Vienn'a ne adncu o adresa a junimei dela universitatea de acolo subternuta Majestătiei Sele c. r. apostolice, in care junimea esprima devotamentulu seu către patria si Imperatu, promitiendu-se a fi ga'ta a sacrifică totu ce-i va stă in putere, pentru patria si cavaleresculu ei Imperatu. — Negutietorimea din Vienn'a pregatesce o adresa către ministeriulu de resbelu, prin carea se promite a formă unu corpu (Mercur corp), carele, deca garnisón'a resiedintiei va fi detrebuintia in câmpu, sa faca servitiile de garnisóna in resiedintia. — In Austri'a de susu inca e vorb'a de formarea unu corpu de voluntari. Asemenea in Voralberg. — Din Galiti'a se sciri de mai multu tempu inca, ca galitiani voru sa armeze si ajusteze unu regimentu de ulani. Se adaugemu aici, ca unele foi polone au primitu cu neplacere faim'a despre formarea unei legiuni poloneze din emigratii poloni in Itali'a, carii luptandu contra Austriei, lupta indirectu pentru inamiculu loru — Prussi'a.

Din Frankfurt se asteptă, că la propunerea Saxoniiei despre care amu pomenitu si noi, confederatiunea sa decida punerea in lucrare a esecutiunei din partea federatiunei. Cu alte cuvinte sa mobiliseze contingentulu federatiunali, ceea ce pâna acum nu au urmatu, din contra audimu ca statele mijlocii si mici germane arméza fia-care pentru sine. —

Regimulu din Prussi'a cerca acum, dupa cum se spune de acolo, de a-si câstiga pentru sine poporulu din laintru, prin formarea unu cabinetu nou de ministri in sa totu sub Bismarck si prin convocarea unei diete noue. Pre poporatiunile din celelalte state germane prin ide'a unitătiei. O foia oficiosa vorbesce in sensulu din urma promitiendu, ca resboiulu ce va erumpe, se va incepe că resboiu de cabinete si va termină că resboiu nationalu. —

Hannover'a si va uní trupele sele cu cele austriace din Holstein, prin ce se delatura pericolulu de a fi acele inchise si taiate de către celelalte state si armate amice ale Austriei. — Saxoni'a se dice ca vrea sa-si concentre trupele in partile muntoase ale țierei, unde se pōta sprigini atacurile prussiloru pâna la sosirea ajutōrelor austriace si ale celorlalte state ale federatiunei. —

Din Itali'a spunu diuarele, ca entusiasmulu pentru res-

belu e in culme, asiă încatu chiaru sa voiasca regimulu o întōrcere, nu se mai pōte. Unele cetăti punu premii insemnate pentru bravurile ce se voru face din partea soldatiloru italiani in resboiulu fiitoriu. Itali'a se vede, ca pre lānga tōteasecurările ca va luă pusetiune de aperare contr'a Austriei, ce dice ca o amenintia, va luă initiativ'a. Se dice ca flot'a de sub comand'a contraadmiralelui Vacca au parasitu tierru de Tarentu si s'a asediatu intre Ancon'a si insul'a dalmatina „Grossa”. Prin positionea acest'a inchide sinulu Triestelui intregu si amenintia deodata Veneti'a, Triestele, Pol'a si Fiumea. La spatele acestei'a se dice ca sta admiralulu Persano cu tōta puterea marina, carele dupa lovirea cea d'antăiu va amenintia Dalmati'a intrēga. — Unu decretu alu regelui Victoru Emanuelu dispune formarea a 10 regimente voluntari italiani de cate 2000 feciori, cari apoi sa se încrēda comandai snpreme a lui Garibaldi.

Din Franci'a vinu totu mai sigure sciri despre pregatirile resboioase ce se facu acolo. Armat'a dela Renu cu castrele dela Chalons va fi deocamdata numai de 120,000 feciori. Se vorbesce si despre alte corpuri de observatiune din partea Franciei. Marsialulu Mac Mahon, carele se află in Algeri'a la cura, la recomandatiunea mediciloru, va veni la un'a din băile de cura din Franci'a. — Corespundintie parisiane afirma, ca cuventarea lui Napoleonu dela Auxerre aru stă in legatura cu politic'a ministrului prasiedinte de Bismarck. — Ministrulu francesu Drouyn si-a descoperitu neplacerea sea unui tramisu a unui statu germanu mijlociu pentru inarmările ce se facu in statele federatiunei, cari inarmări nu suntu de natura de a intari pacea, ci de a o periclită. —

Intre sgomotele aceste resbelice aflămu in cele din urma si vre-o cate-va indigitări spre pace. Ide'a congresului europēnu iara se ventilēza si se dice, ca in tempulu din urma Franci'a se arata fōrte induplecata către ide'a acest'a si promite ca si cu ocaziunea acest'a va documentă neinteresulu celu mai mare. Dintre puteri Itali'a aru fi cea mai neimpacata cu congresulu. Cu tōte aceste „Opinione” dice, ca si Itali'a s'aru invoī cu unu congresu, deca in programulu acestui'a aru figură si cederea Venetiei si-iaru fi (Italiiei) concesu a continuă armarea mai departe. O alta aretare, ce iērasi aru putē insemnă pacea este, ca in Berlinu aru fi cabinetulu mai liniscitu că inainte. Mai departe cerculēza scirea despre o epistola autografa (scrisa de mân'a propria) a regelui Prussiei către Imperatulu Austriei, in urm'a cărei se va face o noua incercare de impacare. Ostilitătile in Prussi'a si Austri'a se dice ca deocamdata suntu sistate, si că intregire la tōte acestea se spune, catramisulu prussianu la curtea din Vienn'a, in duminec'a trecuta, au luat parte la o petrecere de sēra (soiré), ce o dede ministrulu de externe austriacu, contele de Mensdorff. Mai revenindu odata asupr'a congresului, mai adaugemu si scirea dupa diuariulu „Nazione”, despre sosirea unei note din Franci'a la cabinetulu italianu, in carea se propune congresulu. Cabinetulu italianu se dice acolo, nu respinge propunerea, ci dice numai ca bazea propunerei sa fia cederea Venetiei.

In tempulu din urma incepū a se respandī sciri, ca si Angli'a au esitu din pusetiunea ei indiferinta.

Din Russi'a se mai repetiescu odata miscările de trupe spre Galiti'a si Besarabi'a.

Turci'a cetimu ca aru fi insarcinata din partea conferintiei la o eventuala neordine a inteveni in Romania'a.

Fiidu ca de aici (din Romani'a) amu amintitu in altu nr. despre dōne siedintie ale constituantei, indreptāmu pre publiculu cetitoriu la cele reproduce mai la vale despre siedintia a trei'a si apoi inregistrāmu scirile ce le aflāmu dupa diuare straine. Asiă se scrie din Bucuresci la Zkt, ca tatalu principelui Carolu de Hohenzollern aru fi cerutu impamentenirea Romaniei si aru fi asigurat fiului seu, fiitorului Domnu, unu venitu anualu de 3000 galbini, pentru că sa pōta respunde legi, carea cere ca candidatii la domni'a, prelānga aceea ca suntu cetatienii ai țierei, se mai arate venitul anualu demai susu.

Pentru muleomirea miscărilor ce e de temutu ca s'aru putē nasce in Iasi si in alte municipalități moldovene, cetimu, ca prefectii Stefanu Golescu si Radu Golescu fura induplecati a-si cere demissionile. Pre lānga acest'a s'aru mai fi promis Moldova loru intre altele următoarele concessiuni: strāmutarea curtiei de casatiune la Iasi; regularea Prutului spre a deveni navigabilu;

decihararea Iasilor de portu liberu ; strămutarea scolei militare si a facultatei de medicina la Iasi ; drumu de feru intre Iasi si Bucuresci si decentralisatiune in administratiune.

„Patrie“ diuarniu francesu spune ca Turcii aru fi intratu in Romania ceca ce pâna in momentul candu scriemu acestea nu se adeverece. (vedi Mai nou.)

Nr. 11,744/866

In privinti'a asentăreide voluntari in ôste, fără capitulatiunea legala de optu ani, si numai cu obligatiuneade a servi pe tempulu necesitateise aduculacunoscentia publica urmatôrele determinatiuni incuviinti ate.

1-ia Pe tempulu durărei necesitatei pôte intră liberu ori si ce individu in ôste pre lângă alegerea corpului de trupe, care corespunde conditiunilor cuprinse in §. 2. alu legeri pentru întregirea armatei.

Pentru astufeliu de voluntari se modifica aceste conditiuni numai într'atât, că mesura minimale de trupu este determinata, fără respectu la etate, cu 59 policari vienesi. 2-lea La asentarea astoru feliu de voluntari se imputernicescu, si adeca :

pentru propriile corpuri de trupe

a) comandantii trupelor de infanteria, venatori, artileria, regimentelor de genie, batalionilor de pioneri, si a companielor sanitari.

Insa comandantii regimentelor de cavaleria, si a-i escadrônloru depositelor de cavaleria, numai într'atât, încâtu au de a se consideră chargele seu acei individi, cari servira si mai înainte la cavaleria deca apare de necese intrarea lor.

b) Comand'a cereuale de întregire a regimentului de venatori Imperatulu Franciscu Iosifu este imputernicita numai pentru asentarea aceluor individi — cari sunt nascuti Tirolezi seu Foralbergensi.

c) tôte comandelor companielor de depo(situ) a batalionilor campestre de venatori.

d) despărțimentele de depou a regimentelor campestre de artileria, a regimentelor litorali de artilerie, a regimentelor de genie, a batalionilor de pioneri si de trupele sanitari.

e) Magazinele militari de proviantare eschisivu numai pentru acei voluntari cari sunt cocatori de pâne seu morari de profesiune si documenteaza acesta impregiurare cu adeverinția de mesteria.

f) depo(situ)ele statului detrasura numai pentru acei voluntari, cari fiindu dupa profesiune fannari, sielari, rotari, seu curelari, documenteaza acest'a cu cartea lor de invetiatura.

Comandele cereuali de întregire potu asentă atari voluntari la tôte trupele si institutele de armata mentionate sub a pâna la f, in privinti'a cavaleriei in sa, se restringu la asentarea astoru feliu de voluntari cari au servitu la cavaleria că charge, ceea ce trebuie documentatu.

Asemenea se oblegă comandelor cereuali de întregire, că asentandu-se voluntarii mentionati sub b, e, si f, sa observe conditiunile defipte acolo.

3-a In privinti'a procedurii la asentare stau in valôre prescripsele sub § 3. § 58. adausulu 14 a instructiunei oficiôse, la legea pentru întregirea armatei in legatura cu prescriptele instructiunei oficiôse si cu ordinatiunile supletori respective, in sa numai într'atât in câtu nu aru avé locu vr'o abatere dela prescriptele determinatiunilor de presentu.

Mesur'a minimale de trupu, ce este indeosebi prescria pentru fiesce-care specialitate de armatura (adausulu 15 a instructiunei oficiôse) este scadiuta cu unu policariu vienesu, totusi trebuie vedutu cu acuratetia, ca celelalte calități cari sunt de lipsa pentru armele respective, sa nu lipsesca, si acest'a cu deosebire fatia cu voluntarii pentru artileria si trupele tehnice.

4) Acei voluntari, cari au servitu dejă in armata (dela serginte campestre, serginte maestru etc. mai josu) intra cu diu'a asentărei lor in acea charge, cu care s'au fostu demissionatu din armata, deca voru puté dovedi acesta impregiurare cu documente legale. Aceste documente se voru achiude listelor de asentare.

5) Fia-cărui voluntariu i se va solvi dupa asentare arvuna si anume :

a) Fia-cărui, care a documentatu ca a servitu in armata că serginte campestre seu că alta charge echipara cu conduita si aplicabilitate buna, dône-dieci si cinci (25) fiorini.

b) Fia-cărui, despre care s'a documentatu, ca a servitu nepatatu in armata că serginte primariu (Führer) seu secundariu (Korporal) dône-dieci (20) fiorini.

c) Fia-cărui care a servitu in armata si nu are pretensiune la arvuna mai mare pr. 25 si 20 florini — cinci-spredece (15) fi.

d) La toti alti voluntari diece (10) f. v. a.

6) Tinerii cari se tînu de familii cultivate se voru primi pe tempulu durărei trebuintiei că cadeti, ertanduli-se examenulu pre-

scrisu pentru cadeti, si tacs'a de intrare — deca voru documentă cu testimonii scolari, cumca posedu acele sciintie scolari, care sunt prescrie pentru examenulu de primire prescriu pentru cadeti.

Totu asiă se potu asentă că cadeti pe tempulu durărei necesitatei amplotatii dirigatoriilor de tierra, ertandu-li-se si loru examenulu si tacs'a de intrare, deca se presentesa cu concessiunea dirigatoriilor.

7) Competinti'a de concessiune la primirea astoru feliu de cadeti, nu se atinge prin aceste determinatiuni.

8) Voluntarii asentati la mentionatele corpuri de depou si la cercurile de întregire, se voru tramite numai decatu despartiamen-turilor campestre pentru care s'au asentatu, deca au servitu si mai nainte in armata.

Acei voluntari in sa cari la specialitatea armei pentru care s'au asentatu, seu indeobse inca pâna acum n'au servitu in armata, se voru luă spre exercitiu mai intai de corpurile de depou, si dupa ce si-au castigatu aptitudinea militara, se voru tramite spre întregirea despartiemintelor campestre.

9) Comandantii de trupe se îndatoréza că ivindu-se avansamente la ocuparea locurilor de charge cu deosebire sa se considere voluntarii ce sunt la acelea cualificati.

Dela Guberniulu Regescu transilvanu.

Clusiu in 14 Maiu 1866.

Liniamente de complanare cu Ungari'a.

In unulu din nrii trecuti ai diurnalului nostru amintiserămu si noi despre denumirea de secretari de statu pentru Ungari'a, cari sa inlocuiasca pe ministrii, si cari sa fia responsabili dietei unguresci. Scirea acest'a de atunci incose fu, dupa cum se dice, desavuata de unele foi si asiă mai se dase uitărei. Acum de odata o vedemu resarindu in o corespundintia din Pest'a tramisa din 8 Maiu la „Allg. Ztg.“ care cu atât'a trebuie mai tare considerata, cu câtu ea este reproducu de fôia oficiala W. Ztg.

Fiindca in acea corespundintia pre lângă reaparerea acestei idei de secretari de statu mai vedemu si alte lucruri insemnate privitoare la liniamentele complanărei regimului cu Ungari'a asiă aflămu de lipsa a comunică publicului nostru dupa W. Ztg. unele locuri mai insemnate din acea corespundintia.

Eata acele locuri :

„In momentul, in care diet'a se pregatesce de a pertractă întrebarea cea mare a afacerilor comune, pôte va fi de interesu pentru cetitorii Diale (dela Allg. Ztg. R.) sa afle, ca intre barbatii, cari sunt in pusetiune de a cunósce intentiunile regimului si între deputatii cei mai de frunte ai dietei s'a discutat mai de multe-ori in privinti'a unei întielegeri premergătoare asup'a unoru principii cardinale. De un'a parte s'a statoritu de unu maximu, unele concessiuni, pe candu de alta parte s'a desemnatu punctulu minimulu dela ceea ce are tiér'a de asteptatu. Intre aceste se inveri întrebarea, si deca acest'a nu au putulu duce pâna la unu compromisu (invoire, lasandu si de o parte si de alta ce-va R.), totusi, principiile ce voui a tile schitiă aici potu fi privite de bas'a unei impacări rationale cu Ungari'a. Că afaceri comune s'au statoritu : 1) c. r. statu alu Curtiei ; 2) Armia, prin statorirea reciproca (imprumutata) a contingentului pentru ambe jumetătile monarchiei întregi, votarea unui contingentu estraordinariu, si statorirea tempului de servitiu la militia ; 3) usurarea si amortisarea detoriei de statu precum si imprumutările ; 4) darea de subventiuni dela statulu întregu ; 5) bugetulu ministerielor imperiale ; 6) administrarea monopolelor statului ; 7) mesurarea si modulu scôterei dărilor indirecte spre a pute face putinciôsa egalitatea pretiurilor la articuli respectivi de negociu ; 8) Mijlocirea (eruirea) acestoru sume, ce sunt de lipsa la acoperirea recerintiilor statului, dupa subtragerea venitelor ce incurgu nemijlocitu in vistieria (tesaurulu) statului pe calea autonómelor administraturi de finantie tieriei, din ambe complexele imperiului, si cari sunt de a se adună dupa o quota (cata, catalime), ce e de a se statorí că bugetu normalu seu estraordinariu pentru casuri neprevedute pentru o perioada mai indelunga si cari apoi sunt in fine de a se liferă din periodu in periodu in cas'a statului ; 9) monet'a, banii, creditulu si notele de banca ; 10) duan'a (vamele) ; 11) sistemulu telegrafelor ; 12) control'a suprema a computului de statu ; 13) subventiunarea mijlôcelor de comunicatiune, cari sunt in interesulu imperiului.

Pentru pertratarea acestoru afaceri aru fi sa se adune unu numeru egal de deputati dietali unguresci si de cei de dincolo de Lait'a spre a formă unu corpu reprezentativu comunu (delegatiune). Acestu corpu sa aiba votu decisivu, fără că membrii sa fia obligati prin instructiuni. Modalitățile dupa care aru fi a se statorí participarea casei magnatilor la acesta delegatiune, remane la decisiunea dietei unguresci. Din partea Croatiei si Transilvaniei se va tramite unu numeru de reprezentanti, corespunditori u populatiunilor, acestoru tieri din deputatii lor aflători la

dieta ungurească. Modificarea acestui principiu să se poată face numai pre lângă consimțimentul dietei ungurești.

În fruntea regimului imperialu să se afle unu ministeriu imperialu pentru externe, resboiu, finanțele imperiali și pentru comerț. Membri permanenți ai consiliului imperialu aru fi unu cancelar supremu pentru provinciile germano-slavice și altulu pentru țările coronei ungurești; afara de acestia monarchulu să aiba dreptu a denumi miniștri conferențiali imperiali fără portfoiu cu privire la reprezentarea intereselor din ambe complesele.

Cancelariulu supremu ungurescu va reprezenta Ungaria în consiliulu ministrilor și va fi responsabilu în afacerile imperiului reprezentăției comune (delegației), în afacerile țerei însă dietei. Elu aru fi chematu a mijloci regimului de țară ungurească, de altminteria autonomu, observarea dispozițiilor ministeriului imperialu în afacerile imperiului. În fruntea regimului de țară ungurească, care are să cuprindă resorțele administrației politice interne, a cultului, a instrucției a justiției, a finanțelor țerei, a industriei și a comerțului din lăuntru, aru fi secretarii de statu (de țară) responsabili dietei ungurești, a căroru presedinte aru fi tavernicul. Conferința secretarilor de statu aru avea a elabora propozițiile dietale. Aceștia se potu da în judecată pentru vătămarea legilor, prin unu conșu alu ambe caselor; că instanța judecătorească funcționează în atare casu tablă septemvirală. Pentru ordinațiile regimului imperialu regimulu ungurescu de țară nu aru fi responsabil: pentru că după împărțirea naturală a organelor, ministeriulu imperialu nu poate atârna dela dietă ungurească, ci numai dela delegație. Mai este de însemnat, că s'a disu, că bugetulu normalu statoritu pe unu periodu mai lungu nu se poate schimba decât cu consimțimentulu amanduror caselor și alu coronei.*

Bai'a Elepatacu în Ardealu.

Dealungulu marginii Transilvaniei către Principatele danubiane se afla izvoare sanitari, dela Brășiov până la Vichy rece (Borsecu) și anume: în Zizinu, Elepatacu, Covasna, Malnăsiu, Tâșnadu, Borsecu etc. cari în adeveru, emulandu cu cele mai vestite izvoare sanitari ale Europei, se vedu a fi predestinate de muma-natura spre binele omenilor.

Elepatacu, cel mai însemnatu locu de cura a Ardealului, e numai în departare de trei ore dela Brășiov, și merita totă atențiunea omenimei patiminde.

În privința puterilor vindecative cuprinde Elepatacul loculu între scările dela Carls- și Marienbad, între băile dela Schwalbad și Ems, și e mai multu asemenea acelei, ce se afla în insula Corsică; diace în o vale precătu placută, pre atâtu romantică, fiindu încungiurată de dealuri umbrăse.

Avutele fantani, care se întrebuintează spre cura, cuprindu în sine, acolo pre locu, o apă de vindecatu placută, lărativ—gădelindă, gustușă, solutiv—comfortabilă.

Si păstrăza renumele dreptu meritatu, și acest'a din ce în ce se latiesce și se apretuesce totu mai multu; în anulu trecut, fu cercetatu Elepatacul de 1400 de oșpeti suferind, dintre cari, partea cea mai mare, plecandu dela bai'a acest'a, și-a lătu unu adio de o dulce suvenir și plina de recunoștință.

Fantanile sanitari a comunei Elepatacu se dovedira de folositoare, mai cu deosebire:

- 1) în contr'a slabiciunii stomacului, a catarului de matiu, și în contr'a mistărei debilitate;
- 2) la dureri de ficat și a normalelor lor crescere, apoi în contr'a galbinărei;
- 3) în contr'a bôlelor urmande din friguri schimbătoșe, mai alesu în contr'a înmăririi splinei și a idropice;
- 4) în contr'a anomaliilor doreri hemoroidali, și a catarului besice de ambele șese;
- 5) la bôlele femeesci, care apară în urm'a născerilor; mai alesu spre înlăturarea slabiciunii, spre restaurare, și spre delăturarea albinărei (chlorosis—Bleichsucht);
- 6) la începutulu ivirii tuberculoșei plămănelor, urmandu că în acestu casu să dăca bolnavulu în totu decursulu întrebuintărei apei minerale o viață amesurată legilor sanitari;
- 7) la scrofuli și în contr'a umflăturilor de gindulii pântecelui; la copii apoi, are în contr'a bôlei de limbrici o putere lăcrativă atât de mare, încâtu nu numai că curăte de totu limbricii din trupulu pruncilor, dar apoi și stratulu lorulu strica cu totul.

8) În contr'a slabiciunii totale a trupului și a enervărei puterilor; se mai întrebuintează încă apă acest'a sanitară cu succesu doritu și la podagra, amoteli, nervosități: chiaru și melancolia, provenită din turburarea organelor pântecelui, parte s'a vindecatu de totu, parte s'au îndreptatu spre bine.

Petrecerea aci e cu atât mai placută, cu câtu în totu decursulu sezonulu de cura se afla cea mai bună muzică civilă din Ardealu. Lucru ce negreșitu contribuie multu spre desfătarea oș-

petiloru; cari pe lângă acest'a, apoi mai găsescu destulă distracțiune în lectur'a jurnaleloru precum și a cărților în diferitele limbi ce le stău la dispoziție; cu unu cuventu, viața socială de aci nu mai lăsa altă de doritu, cându spre varierea delectărilor se improvisă și băluri respectabile.

Spre înfrumșetarea loculu nu se crăia de altă parte de câtra proprietari, spese cât de mari.

Localitățile menite oșpetiloru suntu comode; mâncările, — sub inspecțiunea poliției sanitare, cât numai se pot de estine și corespundătoare scopulu. Acei apoi, cari preferă ași pregăti băuturile acasă, se pot provisiona din tergu în totu deun'a, cu cele trebuincioșe pentru bucatăria, cu prețuri cât de moderate amesurate împregiurărilor, — și în mesura escontentativă. Spre dispozițiunea oșpelu suntu aci și scalde minerale calde scopulu corespundătoare; se afla și scalde reci de dusă, scalde, întregi, toate aceste după gustulu celu mai modernu construite și întocmite.

De altminteria e la îndemână o apotecă, precum și medici *) chemati a da trebuinciosulu ajutoru medicalu suferindulu oșpe.

Ce se atinge de comunicație stă Elepatacu în legătura neîntreruptă prin posta cu Brășiovulu; și voindu oșpetii se potu duce, după cură de dimineață, cu carulu iute, dela Elepatacu la Brășiov; putendu încă în acea zi a se reintorci.

După finirea curei în Elepatacu se dirige atențiunea suferindiloru asupr'a Covasnei, care și astăzi încă se bucură de vechiulu seu renume dreptu meritatu. Acolo suntu băi naturale de abor, în care se imbaie omulu în vestmintele de rendu; mai suntu apoi scalde ferose în vane (cădi) și în basenu, precum și scalde reci confortative, clocotitoare, unde apă, semanandu întocmai lăvei, — isvoresce din pământu. (Pokolsár.)

În fine, nu se poate lăsa neatinse, băile din Zizinu, Malnăsiu, și acestor din urmă asemenea, acea din Tâșnad, care pentru situațiunea ei romantică, e invitativă cu preferință. — Dar totuși corônă tuturor acestor'a, este și rămâne baia dela Borsecu, că unică și neasemănăvora în totă Europă.

Principatele române unite.

„Locoteninția Domnăscă a Principatelor unite române la totă de fată și viitori sanetate!

Asupr'a raportulu Dlui ministru cultelor și instrucției publice sub N. Avendu în vedere regulamentul pentru formarea societății literare române promulgată prin decretulu nostru sub Nr. 582. Apretuindu recomandățiunea ce ni se face; amu decretatu și decretămu:

Art. I. Suntu numiti membri a-i Societății literare române pentru cultur'a limbei: Dni Dr. Iosifu Hodosiu, Alessandru Romanu din Marmati'a (Ungari'a); Timoteiu Cipariu, I. G. Munteanu, Georgiu Baritiu din Transilvania; Mocioni, Vincentia Babesiu din Banatu; Alesandru Hurmusachi, Ambrosiu Dumitroviciu din Bucovina; Alesandru Haidău, cav. Stamate, Stregescu din Besarabi'a; Carageni, Casacoviciu din Macedonia.

Art. II și celu de pre urmă. Ministrulu secretariu de statu la despartimentulu cultelor și instrucției publice, este însărcinatu cu executarea acestui decretu. Datu în Bucuresci, la 22 Aprilie 1866. (Semnati Haralambu, L. Catargi, gen. N. Golescu. Ministrulu cultelor și instrucției publice C. A. Rosetti. Nr. 698 pentru conformitate G. B. Sciurescu. Vidimus: Directoru generale la culte și instr. publ. V. Alecs. Ureche. (L. S.)

Bucuresci 30 Aprilie (12 Maiu). Adunarea națională, în ședința dela 1 Maiu, a lătu următoarea rezoluțiune:

Responsu la comunicarea locoteninției domnăscă.

În considerațiunea diferinței cedatōreză Înaltei Porți și puterilor garanți, Adunarea interpretă fidele a voinței naționale, necurmata și afirmată cu atâtă tăria de divanurile ad-hoc, de toate adunările ulterioare, și acumin urmă de corpurile legiuitōre la 11 Fevruariu precum și de plebiscitul din 2—8 Aprilie declară pentru ultimă oră, înaintea lui Dumnezeu și înaintea omenilor, că voința noastră mutată a Principatelor Unite este de a remană pururea aceia cesuntu, o România ună și nedespărțită sub domnia ereditară a unui Principe strainu lătu dintr'ună din familiile Suverane ale Ocidentului și că principele ereditariu alu României Carolu de Hohenzollern-Sigmaringen pe care și adunarea, la rendulu ei îl proclamă sub numele de Carolu I.

Tote formele dar suntu deplinite. Națiunea a votatu. Adunarea națională a ratificatu acelu votu unanimu, înscriindu-lu,

*) Spre o mai mare odihnire a oșpetiloru se însemnă că în sezonulu acest'a se va afla și d. medicu Dr. Sabó, că fisiculu respectiv. a. Red.)

printr'o declaratiune luata de unanimitatea deputatilor votanti, in analile patriei. 116 deputati erau presinti. Siése s'au abtinut; 110 (din cari 36 deputati de peste Milcovu) au votatu toti, in aplausele generali ale Camerei, ale tribunelor, ale publicului, si ale tiei intregi nu ne indoimu, respunsulu prin care adunarea declara ca vointi'a tiei este nestrămutata. — Siepte voturi iarasi p e n t r u s'a tramisu Camerei prin telegrafu de către alti deputati totu de peste Milcovu.

Nu ne-amu indoitu nici odata de rezultatulu votului ce s'a datu eri, pentru ca nu ne-amu indoitu nici odata de patriotismulu Românilor. Diu'a de 1 Maiu, amu dis'o deja, va remanea odata mare in istori'a tiei, căci este mare faptulu unei natiuni mici, care, in fati'a Europei intregi, atunci candu intrigele de totu feliulu o incungiura, candu amenintiările se respandescu de inimi prin tôte mijlocele, redica fruntea susu, se afirma cu taria, dice tuturor: Sunt si voru fi. Numai trecendu preste cadavrulu meu, imi veti răpi respectulu de mine insami.

Prin votulu de eri, Adunarea a declarat ca natiunea româna se respectă. Consecinte pana in capetu, ea va sci, avemu credintia, a se face respectata ori in ce casu si prin tôte mijlocele.

Europ'a va recunósce, nu pôte se nu recunósca vointi'a astu-feliu manifestata, in deplina libertate, si directe si prin tôte organele ei, de către tiéra.

Carolul I, Domnulu românilor, va fi peste putinu in capulu natiunei, spre a o duce pe calea cea mare pe care ea trebue sa mērga spre a-si deplină destinările ce-i impuna positiunea geografica, ginteá sea.

Sa se stringa dar toti românii, ce merita acestu nume, in giurulu unu'a si aceluasi stindariu, stindariulu natiunale. Pana eri au putatu fi diferentie de apretiare intre densii, de astadi, inainte in cestiunea natiunale, ele nu esistu, nu mai potu esista.

Acést'a este credintia poporulu român. Bucurescianii au dovedit'o aséra prin manifestările lor. Toti deputatii si mai alesu cei de peste Milcovu, au fostu aclamati cu iubire. Acei'a chiaru ce, printr'unu scrupulu de consciinta natiunale, pe care noi nu-lu credemu intemeiatu dar i-lu respectamu, au creditu de datoriu a se apstiné dela votulu de eri, au fostu primiti cu aceeași simpatia, cu aceleasi demonstrări de iubire. Unu banchetu a intrunitu apoi, in sala Slatinianu, pe toti deputatii, ministerulu si Locotenintia domnésca. Uniti in aceeași cugetare, conservarea si marierea patriei, ce si-au datu mân'a cá ingajamentu ca fia-care i'si va face datoría.

In acestu tempu poporulu Capitalei se preumbla pe strade cu tortie, cu musica, mergea a salutá pe reprezentantii puterilor garantii, si făcea sa vibre aerulu de strigările: Traiesca Constituantea! Traiesca Carolu I! Traiesca Romani'a! Elu se opri in fine inaintea salei banchetului. Locotenintia domnésca, Presedintele Camerei, deputatii, Ministrii chiamati pe rendu, fura primiti cu cele mai viue demonstrări.

Apoi acele mii de ómeni ce inundau stradele Capitalei se retrasera, in cea mai mare ordine la casele lor. „Romanulu.

V a r i e t á t i.

Cetimu in Romanulu:

Cum sa se chiamo Domnulu Românilor? „E reu semnu candu natiunile perdu memoriile cele mai pie! esclama unu ilustru istoricu alu nostru, d. Papiu Iliarianu, in „Tesauru de monumente istorice“ amintindu d-lui mai antaiu un'a din cele mai frumoase din acele memorii strabune, aceea tocmai despre care, dupa dlui, voiu sa dicu doue vorbe domnilor deputati ai Constituantiei.

— Cum se chiama, dupa votulu poporulu Domnulu românilor?

— Carolu I.

— Dvóstra, domni deputati, sciú bine ca nu aveti a mai votá odata asupr'a unei cestiuni votata de natiunea intréga. Dar nimic'a nu ve impede ca d'a completá, ba aveti datori'a de a completá, de a dá spriginu si puterei nóue vointi poporulu care v'a tramisu in Camera sa-lu reprezentati. Grabiti-va dar; inregistrandu vointi'a tiei, a dá domnulu românilor, a deveratulu seu nume cá Domnu alu lor, ce l'a purtat totu Domnii pana la Regulamentu, numele da Io ann.

Eaca ce dice dlu Papiu despre acestu nume:

Incepandu dela cei mai vechi si pana la cei mai noi domni ai nostri, din momentulu ce se suiá pe tronu, fia-care adaugea numelui seu de mai nainte, numele sacratu alu Domnului romanu, numele de Io ann. Asemenea la romani, din momentulu ce se suiá pe tronu, imperatorulu erá Cesar si Augustu. Sommer, profesorulu scólei din Cotnariu, ne spune despre Despotu ca „fabricandu elu doue coróne din auru curatu, in diu'a de bote-diulu Domnului, un'a si-o puse pre capu, si din acelu momentu, dupa datori'a románilor cari schimba numele noulor Domni, in locu de Iacobi incepu a se chiamá Io ann. Mai spune Sommer ca Despotu facendu-se „rege (alu Moldovei) nmai purtá cu numele de Iacobi micel insemne ale Samului, ci cá Ionu, insemnele „bourului Moldovei; aceasta schimbare de nume este o lege pentru Moldov'a, lege din Rom'a adusa.*) Indesiertu unii credu cumca acestu nume aru fi Eu. Io, eara nu Ionu, Ioanu. Nu numai in chrisóve sta curatu Ion, nu Io, dar Ionu si diceau vechii romani.

*) Coronas ex auro puro duas fabricari curavit, quarum unam, festo apud Valachos, die, qui ingraecorum facis est Epiphania, capiti imposuit, pro Iacobo Ioannes appellari caeptus, quod usu apud illos receptum in sit dominis novis mutare nomen. Sommer, vita Iacobi Despotae Moldovarum reguli etc. Vitembergae 1578 pag. 30.

Redactoru respundietoriu Nicolau Cristea.

De aci, in tratatele latine ale Domnilor Moldaviei incheiate cu Polonii, Ionu parte se pastreza Ion, parte se tradncu cu Ioannes precum: Ioannes Bogdanus, Ioannes Stephanus; Ion Petrus; Michail Vitézulu latinesce se subscie: Ioannes Michael, Alesandru W. fiulu lui Iliasu W. scrie: Noi . . . Ioan Alesandru Voevodu . . . „Noi credemu, adauge d. Papiu ca acestu nume l'au imprumutatu Domnii nostri de la Regii romani de peste Dunare, cari-lu pastrara cu pietate dela regele Ionitia. Stilulu si limb'a cancelariei de preste Dunare, se adoptase de cancelariile nóstre. Valter dice ca Ionu insemnéa crestinu, si are dreptate: intr'adeveru, la pietosii nostri betrani, Ionu insemna crestinu, insemna Bunu, Mare, Vitézu, in semna Domnu romanu:

Nominibus quondam vulgo omen inesse putabant

Versabatque omnes litera muta vires.

Nu e bine, termina dlu Papiu, cá Domnii nostri se parasésca acestu nume sacru.

Aclamati, domni deputati, pre Ioann Carolu I. Asiá nu veti perde un'a din memoriile pie ale natiunei. Asiá veti apropiá si mai multu pre Domnitoriu de anim'a poporulu ce l'au radica tu pe tronu. Asiá veti legá modern'a nóstra politica a primului Domnu si imperatore care purtá numele de Io ann.

Asiá veti dá in numele de Ioann unu nou semnu alu marei uniri romane. Asiá veti face din Io ann unu altu Io ann mergatoriulu inainte alu Romaniei, un'a si nedespartita.

V.

Mai nou.

Dela Pest'a aflamu ca in siedintia comitetului pentru uniune a fostu o preconsultare. Franc. Ocsvai este pentru contopirea administratiunei si manipulatiunei finantielor cu cele din Ungari'a. Univ. natiunei sasesci remâne cá curte de apelu pentru procesele sasesci. Cancelari'a aulica, guvern. reg. si tribunalulu superioru dupa parerea densului sunt de prisosu. O provocare din partea lui Emilu Trauschenfels la § 5 VIII art. de lege din 1848 nu avu nici unu resultatu. Secuii si cerura prin dlu M. Miko ce-va extr'a cá sa nu fia inundati de elemente straine. —

Se sustine faim'a ca regele Prussiei se va pune in fruntea armatei. Se adeveresce mobilisarea armatei prussiane intregi. Situatia e serioasa. — Se vorbesce de cederea ripei stänge a Renului la Franci'a. — Foile italiene aducu manifestulu regelui prussianu, ce oficialu inca nu e publicatu. In acel'a se pledéza pentru unitatea germana. —

Din Bucuresci spunu foile italiene, ca tramisulu Italiei la curtea din Constantinopolea, Visconti Venosta, atingendu in caletori'a sea unele puncte ale Romaniei fu primitu de locuitori cu demonstratiuni. In Giurgiu, Brail'a si Galati primi deputatiuni cari ii esprima simpatie ca trau Itali'a, pentru cari le multiamia in numele Italiei. Scirile de intrevinire din partea Turciei se demintu. — Russi'a in marginea bancrottului. —

15—2

EDICTU.

Ann'a Zosimu Sirbulu din Rothavu, in districtulu Brasiovului, care cu necredintia de 4 ani parasise pe legiutulu ei barbatu Nicolae Dutia, — dupace la 1862 o aduse din Principatele române, si earasi s'a făcutu nevedinta, fara a se puté sci unde se afla, — este prin acést'a citata, cá in terminu de unu anu si o di sa se infatisiedie inaintea forului matrimoniale subscrisu, cá la din contra, se va decide divortiulu sotului ei, si in absentia densei.

Forulu matrimoniale gr. res. alu tractului protop. alu II. alu Brasiovului.

Brasiovu in 6 Fauru 1866.

Ioann Petricu
Protopopu.

Constantinu Giorgie

din Poiana, Sc. Mercurei, pictoru, carele pre lānga alte tablouri, au zugrafitu o templa in comun'a mai susu numita, pentru care au fostu onoratu cu multiamirea ven. Consistoriu archidiecesanu gr. or. — si recomanda prin acést'a p. t. publicu respectivu artea sea, fiindu gat'a a primi insarcinări de ori ce felu de pictura, cu deosebire in sa de pictura bisericeasca, cu pretiuri cátu se pôte de moderate. Acei p. t. domni, cari voru bine voi a lu onorá cu atari insarcinări in scrisu, sa aiba bunatate a i le adresá prin Prea On. P. Petru Bodila Protopopu alu Scaun. Mercurei, in Sabiiu.

Nr. 14—3

Nr. 17—1

De Limbriku Kordelatu- (Verne solitario.)
Vindecă fără dureresi pericólu in 2 ore Dr. Bloch
in Viena, Praterstrasse No. 42. — Deslusiri se
daú prin scrisori francate. — Medicamente ku
modulu întrebuintării se trimite ku postá.

Burs'a de Vienn'a.

Din 6/18 Maiu 1866.

Metalicele 5%	54 75	Actiile de creditu	125 70
Imprumutulu nat. 5%	61 25	Argintulu	127 50
Actiile de banca	661	Galbinulu	6 04

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.